

Stockholms
universitet

1 (11)

Uppföljning
2013-10-03

Dnr SU 40-3642-12

Christian Edling
Jämlikhetsamordnare

Studentavdelningen

Uppföljning av likabehandlingsarbetet vid Stockholms universitet 2012

Studentavdelningen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 2 B
www.su.se/jamlikhet

Telefon: +46 (0)8 16 25 59
Telefax: +46 (0)8 16 13 97
E-post: jamlikhet@su.se

Innehåll

Inledning	3
Universitetsövergripande likabehandlingsarbete	4
Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet	4
Information.....	4
Utbildning	4
Mentorskap.....	5
Tillgänglighet.....	5
Likabehandlingsplan 2012	7
Öka studenters möjlighet till information om lika rättigheter och möjligheter.....	7
Förebygga och förhindra trakasserier enligt diskrimineringslagen.....	7
Förbättra tillgängligheten vid Stockholms universitet	8
Likabehandlingsarbete på lokal nivå.....	9
Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter.....	9
Plan för hanteringen av eventuella trakasserier enligt diskrimineringslagen.....	9
Information vid introduktionsdagar för studenter	9
Kontaktinformation	10
Handlingsplan för likabehandling.....	10
Tre aktiva åtgärder	10
Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?	11

Inledning

Uppföljningen är indelad i två huvudavsnitt, universitetsövergripande respektive lokalt likabehandlingsarbete. Strukturen inom dessa avsnitt följer universitetets likabehandlingsplan (Plan för lika rättigheter och möjligheter).

Uppföljningen av likabehandlingsarbetet som sker på lokal nivå har genomförts i enkätform med webbverktyget Questback. Enkäten skickades den 12 mars 2013 till samtliga institutioner/enheter som bedriver utbildning och/eller har kontakt med studenter på grund-, avancerad och/eller forskarnivå. Sammanlagt omfattar uppföljningen 67 institutioner/enheter. Sista svarsdatum var den 9 april, vilket senare förlängdes till den 19 april. De institutioner/enheter som inte har svarat fick sammanlagt fem påminnelser innan enkäten stängdes. Enkäten gick till prefekt eller motsvarande enligt adresser tagna från ”SU-katalogen”, i de fall då adresserna inte stämde korrigerades det och enkäten sändes till rätt adress.

För följande institutioner/enheter saknas svar:

Inom humanistiska fakulteten

- CeHum - Centrum för de humanistiska ämnenas didaktik

Inom naturvetenskapliga fakulteten

- Institutionen för analytisk kemi
- Institutionen för organisk kemi (svar saknas även för år 2011)
- Numerisk analys och datalogi
- Stockholms Resilienscentrum

Inom samhällsvetenskapliga fakulteten

- Institutionen för pedagogik och didaktik inklusive Avdelningen för internationell och jämförande pedagogik
- Kriminologiska institutionen
- IIES - Institutet för internationell ekonomi

Infrastrukturavdelningarna

- Studentavdelningen

De institutioner/enheter som har svarat har automatiskt fått en sammanställning av sina svar för att kunna använda denna i det fortsatta likabehandlingsarbetet på lokal nivå.

Universitetsövergripande likabehandlingsarbete

Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet

I avsnitt 2 i universitetets likabehandlingsplan (Plan för lika rättigheter och möjligheter 2012) beskrivs arbetsuppgifter som utförs löpande, främst inom infrastrukturavdelningarna (den universitetsövergripande förvaltningen) för att främja likabehandlingsarbetet.

Information

- Information om lika rättigheter och möjligheter och om handlägningsordningen vid trakasserier enligt diskrimineringslagen ska vara tydlig och enkel att hitta vid Stockholms universitets webbplats.
- Aktuell information ska finnas på svenska och engelska.
- Informationen ska vara tillgänglig så att studenter, presumtiva studenter och anställda, oavsett funktionsförmåga, kan ta del av den.
- Studenter som upplever att kursmaterial är kränkande ska enkelt kunna anmäla detta via ett formulär på universitetets webbplats.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Information om lika rättigheter och möjligheter och om handlägningsordningen vid trakasserier enligt diskrimineringslagen finns tillgänglig på universitetets webbplats. Ett särskilt webbalias www.su.se/jamlikhet har skapats för att sidorna ska kunna hittas lättare, då strukturen för webbplatsen ibland upplevs som svårnavigerad. Nuvarande information på engelska omfattar bara kontaktuppgifter till jämlikhetssamordnaren. Ytterligare information har inte publicerats på engelska under 2012.

Ett särskilt webbformulär för anmälan av kränkande kursmaterial finns sedan våren 2012: <http://www.su.se/utbildning/studentservice/jamlikhet-likabehandling/trakasserier/krankande-kursmaterial-1.19725>.

Utbildning

Ansvarig: Chefen för Personalavdelningen, chefen för Universitetspedagogiskt centrum respektive chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning:

Följande informations- och utbildningstillfällen genomfördes inom den ordinarie verksamheten 2012:

- Chefsutbildningen
- Introduktion för nyanställda (både vår- och hösttermin)
- Introduktion för nya studievägledare

- Fortbildning för studievägledare
- Information under Välkomstdagen (både vår- och hösttermin)

Flera av utbildningarna ovan genomfördes i samarbete med jämställdhetssamordnaren vid Personalavdelningen.

På följande institutioner/enheter vid universitetet genomfördes utbildning i jämlikhetssamordnarens regi under 2012:

- Konstvetenskapliga institutionen
- Historiska institutionen

Två utbildningstillfällen hölls för de studenter som deltog i mentorsprogrammet Medvind:

- ”Introduktion till normkritik”
- ”Om din anmälningsplikt”

Under hösten 2012 arrangerades två seminarier riktade till forskarstuderande som är kvinnor; Allvarligt talat - om att vara doktorand, möjligheter och hinder respektive Stressa rätt och finn balans i tillvaron.

Mentorskap

- Ett mentorsprogram ska erbjudas studenter med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.
- Medvind – universitetets studenter är mentorer åt elever på utvalda högstadieskolor inom Stockholms län. Målsättningen är att eleverna bland annat ska få ett ökat intresse för lärande, klara målen i skolan och få förebilder genom mentorskapet.
- Studenter möter alumner genom ett centralt mentorskapsprogram vid universitetet. Målet är att underlätta för studenterna vid övergången från studier till arbetsmarknad.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Samordnare för studenter med funktionshinder respektive handläggare för breddad rekrytering.

Uppföljning: Ett mentorsprogram för studenter med neuropsykiatriska funktionshinder har utformats. Aktiviteter för övriga mentorsprogram har genomförts.

Tillgänglighet

- Gällande Stockholms universitets arbete för att göra universitetet till en studie- och arbetsplats som är tillgänglig för alla, oavsett funktionsförmåga, ska åtgärder genomföras i linje med Plan för tillgänglighet 2012-2014. Plan för tillgänglighet kan läsas på www.su.se/jamlikhet >> Handlingsplaner

- Studenter och anställda har möjlighet att på universitetets campus besöka Andrummet (Södra Frescati, rum E 407), ett böne- och meditationsrum öppet för alla. I Kista delar Stockholms universitet genom Institutionen för data- och systemvetenskap och KTH på ansvaret för ett Andrum i Forum (rum 5340). Ansvarig: Chefen för Tekniska avdelningen.
- Studenter och anställda har tillgång till ett amningsrum på plan 4 i hus C i Södra huset, Frescati (rum C 427).

Ansvarig: Chefen för Tekniska avdelningen, Referensgruppen för tillgänglighetsfrågor samt prefekter eller motsvarande

Uppföljning: Ingen särskild undersökning av lokalerna har gjorts under 2012, men en förstudie för en tillgänglighetsguide genomfördes 2011. En universitetsövergripande Plan för tillgänglighet 2012-2014 arbetades fram under hösten 2011 och fastställdes av rektor den 19 april 2012.

Under 2012 fick 706 studenter särskilt pedagogiskt stöd vid Stockholms universitet, varav en är student på forskarnivå. De vanligaste formerna av särskilt pedagogiskt stöd är anteckningshjälp och anpassad examination. Från 2011 har Stockholms universitet löst campuslicenser för StavaRex och SpellRight (rättstavning anpassad för dyslektiker, den senare för engelska), vilket ger alla studenter tillgång till programvaran.

Likabehandlingsplan 2012

I avsnitt 3 i universitetets Plan för lika rättigheter och möjligheter 2012 beskrivs åtgärder som skulle genomföras under 2012.

Öka studenters möjlighet till information om lika rättigheter och möjligheter

Information på engelska om lika rättigheter och möjligheter, handläggningsordning vid trakasserier och kontaktpersoner

På universitetets webbplats ska det finnas information på engelska om universitetets arbete för studenters lika rättigheter och möjligheter och mot diskriminering. Informationen ska vara sökbar och tillgänglig för studenter, presumtiva studenter och anställda.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: I avvaktan på att det eventuellt skulle skapas en portal för jämlikhetsfrågor bordlades detta arbete till 2013.

Förebygga och förhindra trakasserier enligt diskrimineringslagen

Framtagande av broschyr om trakasserier enligt diskrimineringslagen

Stockholms universitet tog under år 2010 fram en ny broschyr om sexuella trakasserier. En motsvarande broschyr med information om övriga trakasserier enligt diskrimineringslagen och hur de ska hanteras ska arbetas fram.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen och chefen för Personalavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren och Jämställdhetssamordnaren

Uppföljning: Broschyren har inte färdigställts under 2012.

Seminarier om trakasserier enligt diskrimineringslagen

När broschyren om trakasserier enligt diskrimineringslagen har tagits fram ska ett antal seminarier arrangeras för att lyfta frågorna och öka kännedomen om broschyren vid Stockholms universitet.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen och chefen för Personalavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren och Jämställdhetssamordnaren

Uppföljning: Eftersom broschyren inte färdigställdes under 2012, genomfördes inte några seminarier med utgångspunkt i broschyren.

Förbättra tillgängligheten vid Stockholms universitet

Kartläggning av tillgängligheten vid Stockholms universitet

En undersökning ska genomföras bland studenter med funktionsnedsättning som söker pedagogiskt stöd på Studentavdelningen. Undersökningen ska användas som underlag för åtgärder med syfte att förbättra tillgängligheten på universitetet.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Samordnare för studenter med funktionshinder

Uppföljning: Kartläggningen genomfördes inte under 2012.

Likabehandlingsarbete på lokal nivå

Uppföljningen är en sammanställning av svaren från 58 institutioner/enheter vid universitetet. Antalet frågor som har getts till varje enhet beror på vilken nivå enheten har studentkontakt.

Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter

I avsnitt 3 i universitetets likabehandlingsplan beskrivs arbetsuppgifter som ska utföras löpande för att främja likabehandlingsarbetet. Ansvarig för punkterna nedan är prefekten eller motsvarande, vid institution och enheter som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå.

Plan för hanteringen av eventuella trakasserier enligt diskrimineringslagen

Det ska finnas tydlig information om hur institutionen hanterar eventuella fall då student anser sig utsatt för trakasserier enligt diskrimineringslagen. Handläggningsordningen ska bl.a. innehålla information om vem som ska kontaktas, hur ärendegången är och hur ärenden dokumenteras.

Uppföljning: Av de 52 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 39 svarat att de har en sådan handläggningsordning och 13 har svarat att de inte har det.

De som har handläggningsordning/plan anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt, frågan har kunnat besvaras med flera alternativ:

1. Via institutionens webbplats	26
2. Information presenteras vid introduktionsdagar	9
3. Den har delats ut till anställda vid institutionen	3
4. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för anställda	5
5. Den har anslagits vid studentexpeditionen	5
6. Den har delats ut till studenter vid institutionen	2
7. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för studenter	-
8. Den har inte gjorts tillgänglig för någon ännu	4

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Information vid introduktionsdagar för studenter

I samband med introduktionsdagar vid institutioner/enheter för studenter ska information särskilt ges om jämlikhetsfrågor/likabehandling.

Uppföljning: Av de 49 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 29 svarat att de har gett sådan information och 20 har svarat att de inte har det.

Kontaktinformation

Det ska finnas en sammanställning med tydlig information om vem som ska kontaktas vid likabehandlingsfrågor.

Uppföljning: Av de 50 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 43 svarat att de har gett en kontaktperson samt kontaktuppgifter och 7 har svarat att de inte har det.

De som har kontaktinformation anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt:

1. På institutionens webbplats	31
2. Bifogas i introduktionspaket till nya studenter	12
3. Anslaget vid studentexpeditionen	6
4. Kontaktinformationen finns inte tillgänglig för studenterna	2
5. Tillgängligt på annat sätt	7

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Handlingsplan för likabehandling

I likabehandlingsplanen anges åtgärder som på lokal nivå ska brytas ned av ansvariga till lokala "handlingsplaner" med stöd av den mall (uppställd som en tabell) som finns framtagen¹. Sedan 2009 finns det inget krav på formella likabehandlingsplaner på lokal nivå, men "tre aktiva åtgärder" bör vidtas årligen.

Tre aktiva åtgärder

Under året bör minst tre åtgärder vidtas inom institutionen/enheten, som bedöms förebygga diskriminering och trakasserier mot studenter.

Ansvarig: Prefekten eller motsvarande vid institution eller enhet som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå alternativt har kontakt med studenter och sökande i ordinarie verksamhet.

Uppföljning: Av de 51 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 14 svarat att de har genomfört tre aktiva åtgärder och 37 har svarat att de inte har det.

Exempel på genomförda åtgärder:

- Tagit fram och informerat om handläggningsordning för trakasseriärenden vid institutionen.
- Kompetensutveckling bland institutionen/enhetens personal och/eller studenter
- Använt en "mångkulturell almanacka" vid schemaläggning

¹ Hittas längst ner i listan över filer på sidan: <http://www.su.se/utbildning/studentservice/jamlikhet-likabehandling/handlingsplaner/plan-for-lika-rattigheter-och-mojligheter-1.10254>

- Exempel med sexuell läggning används
- Religiösa hänsyn tas vid behov i samband med tentamina.
- Stöd till nätverk för kvinnliga doktorander.
- Frågor i kursvärdering
- Upprättande av Lokal tillgänglighetsplan.
- Diskuterat principer för kurslitteratur ur likabehandlingsperspektiv
- Diskuterat rekryteringsfrågor.
- Delat ut Genuspris till bästa uppsats samt lärare
- Info om frågan vid karriärdag för studenter
- Jämställdhetsluncher för kvinnliga studenter

Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?

Fyra av de 52 institutioner/enheter vid Stockholms universitet som har besvarat denna fråga har svarat att studenter vid institutionen har påtalat trakasserier enligt diskrimineringslagen under 2012, och 48 institutioner/enheter har svarat att de inte har det.

De diskrimineringsgrunder som åberopades var främst etnisk tillhörighet respektive kön. Även upplevda trakasserier p.g.a. religion eller annan trosuppfattning eller funktionshinder har påtalats. Det förekom även ett antal påtalanden om sexuella trakasserier.

Sammanlagt rör det sig om cirka 6 individer som direkt till institutionen har påtalat att de har upplevt att de eller personer de studerar med har utsatts för ett beteende som kränkt deras värdighet och har haft samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Jämlikhetsamordnaren har under 2012, utöver de ovan nämnda ärendena, genomfört 14 utredningar enligt 2 kap 7 § diskrimineringslagen. De diskrimineringsgrunder som har åberopats är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och funktionshinder; av utredningarna gällde fem stycken upplevda sexuella trakasserier. I inget av dessa ärenden har det konstaterats att de handlingar som beskrivits har kunnat anses utgöra diskriminering enligt diskrimineringslagen.

I ett par av ärendena har åtgärder vidtagits för att det som har inträffat inte ska kunna ske igen, även om diskrimineringslagen inte har varit tillämplig.

Två anmälningar om kränkande kurslitteratur inkom under läsåret 2012. Dels angående William Yeats poem ”Leda and the swan” som används i Engelska 1, dels angående ett kapitel i en antologi som behandlade filmteoretikern Béla Balázs idé, publicerad 1948-49, om att kameran och filmen är vår tids nya sinnesorgan. Kapitlet ingår i antologin Vidgade sinnen, som används under kursen Sinnenas idéhistoria. Angående poemet bedömdes det vara motiverat att fortsätta att använda det i undervisningen. Beträffande kapitlet i Vidgade sinnen ansåg kursansvarig, även redaktör för antologin, att det kunde uteslutas ur kurslitteraturen.

Under 2012 begärde Diskrimineringsombudsmannen inga yttranden från universitetet angående anmälningar till den myndigheten..